

भाग—ख

3. परिवर्तनशील अनुपातों के नियम की तीन अवस्थाओं की विवेचना कीजिए। परिवर्तनशील अनुपातों के नियम के संचालन के कारण क्या हैं ?
4. लागत से संबंधित विभिन्न अवधारणाएं क्या हैं ? अल्पावधि औसत लागत वक्र यू आकार का क्यों होता है ?

भाग—ग

5. पूर्ण प्रतियोगिता की विशेषताएं क्या हैं ? पूर्ण प्रतियोगिता के अंतर्गत किसी वस्तु का मूल्य किस प्रकार निर्धारित किया जाता है ?
6. एकाधिकार प्रतियोगिता क्या है ? एकाधिकार प्रतियोगिता के अंतर्गत फर्म और समूह का संतुलन कैसे निर्धारित किया जाता है ?

भाग—घ

7. (i) वितरण के आधुनिक सिद्धांत को स्पष्ट रूप से समझाइए।
(ii) रिकार्डियन सिद्धांत के माध्यम से लगान कैसे निर्धारित किया जाता है ?
8. (i) नाइट के अनिश्चितता सिद्धांत के लाभ की व्याख्या कीजिए। इसके खिलाफ क्या आपत्तियां उठाई जाती हैं ?
(ii) ब्याज के ऋण योग्य निधि सिद्धांत का समालोचनात्मक परीक्षण कीजिए।

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1015

B.A./B.Sc. 1st Semester (Batch 2021-24)

ECONOMICS

(Micro Economics)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, selecting at least **ONE** question from each section. The **fifth** question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. (i) Critically examine scarcity definition of Economics.
(ii) What are the basic economic problems faced by an economy ?
2. What is an Indifference curve ? Discuss consumer equilibrium with the help of Indifference curves.

SECTION—B

3. Discuss the three stages of law of variable proportions. What are the causes of the operation of law of variable proportions ?
4. What are the different concepts related to costs ? Why is short run AC curve U shaped ?

SECTION—C

5. What are the characteristics of Perfect Competition ? How is the price of a commodity determined under Perfect Competition ?

6. What is monopolistic competition ? How is the equilibrium of firm and group determined under monopolistic competition ?

SECTION—D

7. (i) Explain clearly the modern theory of distribution.
(ii) How is rent determined through the Ricardian theory ?
8. (i) Explain Knight's uncertainty theory of profit. What objections are raised against it ?
(ii) Critically examine the loanable funds theory of interest.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. (i) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਮਾਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
(ii) ਇੱਕ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ?
2. ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਵਕਰ ਕੀ ਹੈ ? ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਵਕਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਖਪਤਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਨ ?
4. ਲਾਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਅਲਪਾਵਧੀ ਔਸਤ ਲਾਗਤ ਵਕਰ U ਆਕਾਰ ਦਾ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ੲ

5. ਸੰਪੂਰਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਸੰਪੂਰਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
6. ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀ ਹੈ ? ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਰਮ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਸ

7. (i) ਵਿਤਰਣ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਓ।
(ii) ਰਿਕਾਰਡੀਅਨ ਬਿਊਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਨ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
8. (i) ਨਾਈਟ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?
(ii) ਵਿਆਜ ਦੇ ਕਰਜਯੋਗ ਨਿਧੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਮਾਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्येक भाग में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल पाँच प्रश्न करें। पांचवा प्रश्न किसी भी भाग में से किया जा सकता है। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

भाग—क

1. (i) अर्थशास्त्र की कमी की परिभाषा का समालोचनात्मक परीक्षण कीजिए।
(ii) एक अर्थव्यवस्था द्वारा सामना की जाने वाली बुनियादी आर्थिक समस्याएं क्या हैं ?
2. उदासीनता वक्र क्या है ? उदासीनता वक्रों की सहायता से उपभोक्ता संतुलन की चर्चा कीजिए।